

CADA NÚMERO

2 cuartos

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

BIBLIOTECA ILUSTRADA

50, Ronda de Sant Antoni, 50
BARCELONA

LO NUNCI

FARÁ, AL MENOS, UNA CRIDA CADA SEMANA

NÚMERO ATRASSAT

4 cuartos

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona, portat á do-
micili, trimestre.Rs. 6
Fora de Barcelona.8
Cuba y Puerto-Rico.18
Extranjer.20

CRIDA DE REY

¡Tre, treteti, tretetiii!...

¡SE FÁ SABER!

Que d' avuy endavant, cada dissapte surtirá á Barcelona un diari com aquest qu' ara tenen á las mans, lo qual s' ocupará de tot lo que no li está privat, pegant verdugassada als qu' ho mereixin, que per la gracia de Déu no son poch, y dihent bè d' aquells que 'n sigan dignes, que per ara no se 'n deuen anar més enllá d' un parell de dotzenas.

Los que farán aquest diari, son una colla d' alets, qu' á casa seva 'ls coneixen; pero per fer sa publicació més amena y escullida, contan ab la col·laboració d' un quants que, quan honrin Lo NUNCI ab algun treball, lo firmarán com ho fan avuy. Segons vostès poden veurer, los podrán, donchs, donar escrits de lliterats distingits, que ja fá temps que tener tracte ab lo públich barceloni.

Mal m' está 'l dirho, pero 'l que més y 'l qui méns de tots ells, ja té las calsas peladas d' anar per las aulas, y per có se 'ls promet que si compran aquest diari, algun bon rato passarán que no 'l passarian.

Per lo que toca als que s' amagan, Déu no 'ls ho tingui en retreta, pero podrian parlarlos de més de quatre

tips de riurer que s' han fet ab tots ells, y axó ho diuhen per alabarse, perque en aquest temps que tothom vá á la seva y fora, y cada bolero se fá la música pera ballar ell mateix, es quan s' ha de tenir més present aquell ditxo: «Si vols estar ben servit, feste tu mateix lo llit.»

Pe 'l que toca á bons minyons, si val la mèva paraula, jo 'ls abono. Tots saben com se fá un periódich, y per có ningú ha de tèmer, qu' en aquest se seguexi la moda de clavárlashi pe 'l descosit, qu' ara s' ha fet tant estesa. Ja se sab qu' en qüestió de lletras, arts y tafaneries de tot arréu, sempre hi ha hagut en lo mon més doctors qu' apotecaris; donchs ara aquestos noys, — y dispensin la expressió, — han agafat la dèria de fer d' apotecaris y no de doctors, perque no 'ls passi 'l xasco de més de quatre, que després de presentarse ab lo gran andatxo y lluhinhi mengala y tot, quan son á fer la recepta se 'ls descubreix qu' en sa vida han sigut altra cosa que curaderos.

Rés d' axó; farán lo seu periodiquet, sense pensarse que fan cap catedral; si algú té una relliscada li dirán fent brometa, pero ab modos, y no demanarán may que 's dongui garrot á cap ánima cristiana qu' hagi fet una obra dolenta, perque, dat y rebut, un artista que s' equivoca ó un poeta que no serveix pe 'l cas, no crech que sigan cap Serrallonga, ni cap Juan Portela, pera ferne roman-

so y parlarne treynt foch pe 'ls caxals y per las aurellas.

Vels hi aquí lo que será Lo NUNCI; encara 'ls podria parlar d' altres determinis qu' hi ha fets, pero més m' estimo que cantin papers y mentin barbas, qu' al cap y al últim, si ab las gracias que lluhirém no logréssem fer farrolla, sempre som á temps de fernos fer un bombo com lo de l' Escuder, ó de dir á n' en Tresserra que 'ns escrigui una comedia ben trista, con la que vá fer pera canonsar á n' en Domenech.

Ara, qualsevol y qualsevulga que li hagi agradat aquesta crida, que s' amanexi á fernos un violari de dos quartos cada semana, que ja veuhen que encara no es una quarta part de lo que 'ls costa tirar una carta al corréu, y encara 'ls la perden.

Déu los dongui á tots salut y pissetas, y altres cosas que no puch dir.

LA REDACCIÓ.

LO NUNCI

¡Ay Senyó! ¡qui l' ha vist y qui 'l veu!

Avants era 'l llaurer de tots los estofats, lo sanjuanista de totas las professors, lo músich de totas las tocadas; publicaba las lleys, y cridava carn de bou; precehia als que passavan Bória avall, y feya saber ahont s' havia perdut un lloro ó s' havia trovat un maneguí.

Ara ab prou feynas se 'l sent, de tant en

tant, á l' hora que 'ls senyors dormen, fent sonar sa trompeta enrogollada, en algun racó de la Boqueria ó del Padró. La cantonada l' ha arruïnada, y ell, comprenent que li era arribada la seva hora, ha penjat la trompeta y s' ha fet fonadis, en lo qual ha estat un tonto.

Lo qu' havia de fer no era retirar-se, sino mudar de instrument. Ara que las cosas se fan en gran, que tenim Ensanxe y fem parques allí hont hi havia ciutadellas, la trompeta era un instrument de poch efecte; lo Nunci tenia de dexarla y posarse á fer sas cridas ab acompanyament de bombo. Veus aquí lo que li pertocava. No ho ha fet, y per có ara es un trasto vell, arreconat ab las cornucopias y las casacas ab curriolas.

Pero per có no 'n quedan poch de nunci. Ab el bombo ó ab campanillas, ab trompeta, ab contrabaix, tothom fá del ofici, y, lo qu' es pitjor, lo fá de franch. No 's necessitan cridas; massa que tothom se 'n encarrega. Cadascú 's fá de nunci á n' ell mateix, y després tots se sorprenen de que se 'ls sápigam las cosas.

¿Veyám qui ha publicat los tráfechs de donya Carme, si 'l seu home cobra per callar, y aquell senyó que la visita ho feya ab tanta monita, y es tant vell y tant lleig, que no havia fet sospitar á cap trapassera del vehinat? ¿Qui 'ls ha publicat? Ella mateixa, que se'm posa gorro per tot dia, y arrossega quia de seda, y gasta un urch qu' arriba á suptar, quan li pertocava ser discreta, amagar-se 'ls bonichs y fer la pobra com quan vivia de véndrer beta y argensos de seda.

¿Qui ho sabia que 'n Quim Estrofa, — ara dich un nom qualsevol, — fos un poeta que per fer versos fes empedrats com los dels carrers de Barcelona, qu' en cada quarteta s' hi giran lo peu vint personas y en cada poesia s' hi pot encallar un carro? No ho sabia pas ningú, perque á fé que ningú 'l conexia ni per servirlo. Pero vá volguer fer-se periodista; vá comensar á tirar versos pel cap de la gent, y veus aquí que de la seva incapacitat, ell mateix ne vá ser lo nunci.

¿Qui ho ha descobert, que don Fulano, — diguemli Fulano, — periodista y revister á corre-cuita, en lo lloch hont totes las bestias y alguns homes hi tenen lo cor, ell hi té un cau d' envejias y rencors que 'l cuidan á ressecar? Ningú més qu' ell mateix; ell en persona, que sempre ha ensenyat l' urpa amanida contra totlo qui ostenta algun valiment, y mostrat sempre la cara plena de nyanyos de sas renyinas ab lo sentit comú.

Tothom se fá la seva crida; tothom vá, sense adonarsen, de cantó en cantó y de plassa en plassa, publicant á trompetadas, sas miserias y pecats. No culpém, donchs, al pobre Nunci d' ofici, de que 'ns vejém los drapets al sol, y si ara qu' ha desembossat la trompeta y 's proposa tornar á axordar als vehins, lo trovém en mitj d' un rotllo, referint las nostras cosas, no li dem la culpa á n' ell, qu' al cap y al últim fá son ofici; culpémnos á nosaltres mateixos d' haverlashi fet saber, y sobre tot de no passar bugada cadascú de sas miserias, en lloch de guardárnoslas ab tanta avaricia que sembla que guardém un verdader tresor.

JOSEPH FELIU Y CODINA.

L' AUBADA

Vès, baillet, á cercá 'ls músichs
de la cobla de la vila,

y emparáulals perque donguin
una aubada may sentida.
Encarrégals que recordin
sas tonadas més bonicas,
y que enfloquin sas bandurrias
ab llassets de plata fina.
Que se 'n vagin á la plassa
tan bon punt llustrej 'l dia,
amanidas las tenoras
y las flautas amanidas.

Encarrégals hi que tirin
vers la porta de la vila,
que no 's parin fins qu' arribin
á las hortas de la ermita.
Que no 's parin á la porta
de la guapa Margarida,
ni á n' al hort de la Layeta,
ni al portal de la pubilla;
que avant vagin y no parlin,
recordant cansons jolivas,
amanidas las tenoras
y las flautas amanidas.

Tan bon punt á l' horta arribin,
que puntejin desseguida
y que girin á la dreta,
á la dreta de la ermita.
Tan bon punt al fossar siguin,
tot cantant cansons jolivas,
qu' allavors la cobla 's pari
prop la tomba de m' aymia,
y li cantin tres cantadas,
dos alegres y una trista,
dos alegres com la joya,
una trista com ma vida.

Vès, baillet, á cercá 'ls músichs
de la cobla de la vila,
y emparáulals perque donguin
una aubada may sentida.

FREDERICH SOLER (Pilarra.)

TEATROS

Senyor Director de *Lo Nunci*.

Molt senyor mèu: Tindrà que perdonar, si ara en mitj de sas cavórias, li vinch á rompre 'ls intents ab aquestas quatre raillas; pero se m' ha posat una seba al cap, que vosté pot ferhi alguna cosa, y li escrich per veure si m' ho concedirà.

Aném á pams. Jo, mal m' está 'l dirho, sò Neptuno; y la dèria que se m' ha ficat á la barretina, no es altra que la de que 'm prengui per crítich teatral del seu periódich. Ja 'm sembla que 'l veig riurer. ¡Neptuno, — dirá vosté, — fent de crítich teatral! Que se 'n vagi á la mar vella á fer cabussons!

Escollim, y no 's precipiti. Jo no sò lo Neptuno, rey dels mars; sò un Neptuno de secá, que no ha tingut may domini sobre més aygua, que la de las portadoras dels forners y la de las taulas d' aygua y anís. Sò aquell Neptuno que 's moria de fástich assentat en la font del Vell, que no fá gaire váren tréurer del Plá de las Comedias. Allí, davant de Santa Creu, sentint las conversas dels qu' entravan y sortian del teatro, escoltantme las discusions dels comediantes desllogats que fant rotllo al portal de las Delicias, percibint desde mòm sitial de pedra, los xisclets de las bufas, los crits dels tenors, los aplausos y 'ls xiulets del públich, vaig acabar per saber la prima en axó del ram del teatro.

A més, d' entant entant tenia alguna conversa ab un subjecte mòlt entés, que viu al entressuelo de Santa Creu, que tot lo dia treu lo cap á la finestra; es un tal Calderon, que segons ell deya, ha sigut un espatutxí de primera.

Ja veu que, si diu que qui oli remena 'ls dits se 'n unta, jo en axó de funcions de teatro 'ls haig de tenir ben untats. D' actors, ne coneix més qu' un foch no 'n cremaria. ¡Ay, senyor, no fá gaire que vaig veure per la vora de casa, á l' Isidoro Valero, fent estremits al mitj de la plassa, com si representés *la Carvajada*, á benefici seu! Sembla qu' era ahí, que feya 'ls galans joves á sòn germá gran!... Allavors ja deya jo á la Minerva, — aquella senyora ab casco que vivia dreta al segon pis de la font, — qu' aquell minyó, si tenia enteniment, arrivaria á fer farrolla.

¡Y 'l senyor Olona! Tot som uns, quan s' omplia

las butxacas ab la sarsuela, ó ara que se 'n vá á fer tertulia á la porta del Principal, esplicant qu' ell vá fer la carrera de 'n Prats.

Ara que dich de 'n Prats, tinch de dirli que pe 'l renglò de las cantúrias, també hi entench tant ó més que 'n Nubiola, encara que no m' he arriscat á fer cap americana. Jo 'm recordo de la Mosca, de la Brambilla, de 'n Verger, de 'n Roppa y de tants altres, y ja veurá com quan parli d' óperas també me 'n exiré, si Dèu vol y vosté m' ho permet.

Axó será per mi un entreteniment. D' ensá que 'm van destronar, me tenen en un magatsem, arreconat ab la Minerva, ma vehina, — qu'es mentida que hi tingui cap embolich, — y allí m' aburrexo com un propietari del Liceo los dias de comedia. Diuhen que 'm volen dur al Poble Sec, com si alló fos lo sostremort de Barcelona. ¡Veyám si hi agafaré algun cadarn, que may més parlaré cla! Després, vegi si no es mofa, qu' un *Neptuno* vagi á parar á un poble *sech*.

Ab axó, com li deya, l' anar pe 'ls teatros encara m' entretindrà. Conto ab un municipal que 'm permet exir quan vull, de mòm calabosso, y encara li faig favor. Me poso lo seu capot, que 'm tapa de coll á peus, y li vaig á tenir compte 'ls corredors y 'ls pasillos, mentres ell se queda á casa á dormir ab la dona.

Servesquis, donchs, concedirme l' empleo que li demano; vosté ja sab que tin lo cor de pedra, y axó li abona que no hi haurá bufa guapa, ni autor amich, que pugan engaliparme perque 'm separi un través de dit, de la veritat.

Espero sa vénia per comensar ma feyna, y mentrestant s' ofereix de vosté, atent y segur servidor

LO VELL DE LA FONT.

LA LLEY DEL MON

Quan un home y una dona
se lligan en casament,
ni sab ella lo que hi guanya,
ni sab l' home lo que hi pert.

Si soltera vol dir solta,
s' aplica mòlt malament;
no hi há cosa més lligada
sota la capa del cel.

Si de casa surt may sola,
¡Dèu 'l en guard' si algú la veu!
Si vesteix mal, ¡qu' es dexada!
si vá bè, ¡quants gallarets!

Si mira á algú, ¡qu' es coqueta!
si no mira, ¡qu' es sonsa es!
Indiscreta es si fa broma;
¡Qu' es freda! si no 'n fa gens...

Y mal si fa, mal si diu;
mal si dexa de di' ó fè.

Escolteu bè las floretas,
noyas, que us tira 'l jovent,
en descàrrech de las pedras
que á la fama us dirijeix.

Encara que 'l mal es gros
y es mòlt petit lo remey,
carregueu-vos de paciència
y digueu: — ¡Dèu n' hi-doré!
qu' aquesta es la lley del mon,
d' aquest mon de mala lley.

Vindrà 'l dia de casarvos
y 's mudarán los papers;
tot lo qu' ara son cadenas
alas se tornan després.

Si va sola una casada,
¡qué més natural voleu!
Si mira, ¡qué té que veure!
si fa broma... ¡ja 'n pot fer!

Si vesteix bè ó vesteix mal...
¡qué se n' hi endona á la gent!
si gasta massa... ¡l' marit
es un ximple, qu' ho permet!

Si gasta poch... ¡lo seu home
que deu ser del pany estret!
Si té 'l cap axelabrat...

¡qué no ho veu ell? ¡l' hi está bè!

Y aquesta es la lley del mon,
d' aquest mon de mala lley.

Quan un home y una dona
se lligan en casament,
ni sab ella lo que hi guanya,
ni sab l' home lo que hi pert.

CONRAT ROURE.

LO MAL DE CAXAL

¡Ah, quin ápat m' hi faré petar!

¡Ay!... ¡Quina punxada!...

¡Axó no 's pot aguantar!

Pot ser glopejant una mica...

Pot ser ab una desfileta...

Veyám, si dormint lo distrauré.

Veyám una cataplasma...

Y un bon bany de mostasseta.

¡De cap de las maneras!

¡Fóra brochs, y á ca 'l dentista!

—Dispensi; no més de véurel' ja m' ha passat.

VUYTS Y NOUS

Donavan garrot á un reo inconfés é impenitent.

Al donar lo butxí la primera tombada al manubri, per estrangularlo, vejé que 'l reo feya grans estemituts, cridant al mateix temps:

— ¡Vull parlar! ¡Vull parlar!

Cregueren tots que volia fer alguna revelació important, y acudiren ab gran prèssa á tréurerli 'l corbatí.

Lo reo, al sentirse lo coll lliure, dexá anar un gran respir, y dirigintse al jutge, que ja esperava sa declaració, li digué:

— ¡Caratsus!... ¡Ja m' ofegava!

* *

Mirant bitllets en una cantonada.

— Lo 5.591 ha tret la primera.

— ¡Ay, que de qué!...

— ¿Qué 't passa ara?

— Que si prenh lo 5.592, hauria errat d' un punt.

* *

En la matexa cantonada.

— Vegi, si es servit, si ha tret lo 3.200.

— ¡Home, sí!... Aquí 'l té ab un' unsa.

— ¡Vatualisto!

— ¿Qu' ha errat d' un punt?

— No senyor; he errat d' una semana.

— ¡Ah! ¿qué 'l tenia la semana pasada?

— Tampoch; la semana vinent lo volia péndrer.

* *

Un elegant que volia lluhirse l' altre dia en lo *Skating-Rink*, no donava una embestida per sobre l' asfaltat, que no 's clavés de costellas.

Per ço un dels que s' ho miravan, va dir:

— Vaja, qu' ho dexi córrer. Aquest jóve no pot anar ni ab rodas.

* *

En lo mateix *Skating-Rink*, deya un senyor:

— Axó dels *patins*, hi há molta gent que li agrada. A mi axó dels *patins* me fá *patir*.

* *

Deya un embustero:

— Jo sóch l' home qu' ha prés més mercuri del mon. Vegin si n' he prés, qu' al estiu sóch dos dits més alt.

CRIDAS

Encara que venim á combátrer ab casi bé tota la Prempsa Barcelonina, — axó sí, dignament, y jamay com marmanyeras, —

saludem ab finesa y atenció á tots los colegas que la forman.

A n' els que ja son grans, donchs, los estreym la má, y á n' els que duhen gorra de cop y caminadors, los fem una festeta á la galtona, oferintlos á tots, que si per alguna cosa 'ls podém ser útils, manin y disposin, qu' allí hont nos busquin nos trovarán.

En Martí y Folguera acaba de publicar una novela catalana, titulada: *Lo cara-girat*.

Que no s' espanti ningú de per 'quí. La escena passa en lo Camp de Tarragona.

Vull dir jo que 's tracta d' un cara-girat foraster.

Pe'l que toca á la novela, com que sé que basta lo nom de son autor, perque la comprin, y la llegixin, y 'ls agradi, crech qu' es inútil que 'ls ne parli ab tots los ets y uts.

Ab axó, Martinet, que siga la 'norabona, y 'l que vulgui saber que vagi á la llibreria.

La semana entrant s' estrenará á ROMEA un drama castellá de 'n Frederich Soler, titolat: *Un lance de Calderon*.

Lo dia que sigui, aquells noys de cada estreno, plegarán dejorn al escriptori y á costura.

Dèu los fassi bons y 'ls ensenyi de fer comedias.

L' article de fondo del primer número de *El Correo Teatral*, comensa dihent:

«Mañana se abre el Liceo.»

¡Malaguanyada atxa!...

Més hauria valgut gastar-la en la professó de la Mercé.

MAL-DE-CAPS PE 'LS QUE NO 'N TENEN

Número 1

XARADA

Dèu te guard, lector amable, aquí 't vinch á marejar; ja que no 'n tens y te 'n buscas, jo 't donaré mal-de-caps.

Te servexo un plat de fora, que 'ls llambrochs te 'n lleparás, si tens gust per la manduca y pe 'ls guisots catalans.

No solament de primera tens de procurá estar gras, que *tersa*, per bó que sigui, dexa al últim de cansar.

Si 'l guisot *segona* y *quinta* á ser fet, no 't cremis pas, que mentres tant se rustexen los pobrets, l' all-i-oli 's fa, y tú á la primera y quarta pots ajáuret descansat, allunyant ab són ó ab gresca la quinta y quarta fatal, ó llegint un xich LO NUNCI, y tractant d' endevinar, qu' és lo que d' aquí una estona, en 'sent cuit, te menjarás.

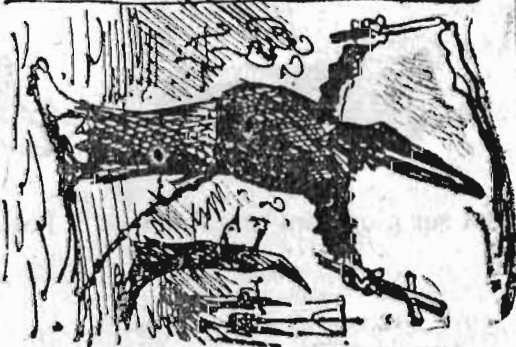
Número 2

ENDEVINALLA

Si te 'm menjas, te donch gust, si 'm portas, te privo 'l fret, si 'm rebs, t' hi tornas y 'm donas, si m' erras, te dexo estés.

Número 3

GEROGLÍFICH

Las soluciones se donarán en lo número vinent.

EDITOR, Joaquim Vinardell

Imp. d' Espasa germans y Salvat. Corts, 243, Ensanche.

SECCIÓ D' ANUNCIS

En aquest lloch hi posarém los anuncis que se 'ns remetin pera insertar en forma festiva, y també los que 's merexin los establiments que visitarém

GRAN MAGATSEM DE PISA FINA, CRISTALL Y PORCELLANA, DE MARSANS Y FERRERAS

PLASSA DE SANTA ANA, NÚM. 7

Miréu que las criadas trencan molt. ¡Com què no 'ls costa res!... Vagin á aquest establiment, comprin un servey pera dos ó tres cents coverts, y dormin tranquils... tot es tant fort, qu' alló semblan soperas y plats blindats.

¿QUE SON LLAMINERS?

Apa, donchs; capal carrer de 'n Petrixol, núm. 13, á la VAQUERIA DE DON ESTEVE FONT. Allí llet de cabra y de vaca sense batejar; allí mantega

salada, dolça y á la *lorianesa*; allí crema á Chantilly, y allí... no 'n parlém més perque m' agafa salivera.

¿NO HO SABEN QUE JA MATAN?

Si senyors; l' Ajuntament ja 'ns ha dat permís pera menjar tossino; ab axó diguin á la minyona que cada matí s' arrivi á la TAULA DE LA ROSETA CANSALADA, qu' es una TOSSINERA AMPURDANESA, molt coneguda fins ara á Gerona, y que fá la seva mercancia al estil de la seva terra. Plassa de la Boqueria, taula núm. 20, isla 2.ª, dels Panadèrs.

BOTIGA DE LAS B. B. B.

(A casa 'l Negrito.)

PLASSETA DE MONCADA, 11 y BORN, 7

Falls negres, merinos, llanas de colors, tartans, telas, cretonas, cortinaljes ganchel, manguitos, gedelines, semis, indianas, teijts, flastrinas y altres géneros pera forros, bayetas, mantas de llana y de cotó, bñovnas, cútis, impermeables, ruans, orleans, topabocas, alfombras, musulinas, etc., etc., tots de superior calitat.

Ara qu' entrém al hivern, no 's descuidin de provehirse de roba.